

Uppdrag att följa upp genomförda reformer och utreda vissa aktuella frågor inom yrkestrafiken

1. Följa upp nya bestämmelser m.m.

Obligatorisk prisuppgift vid taxiresor

Slutredovisning av del i regeringsuppdrag

N2015/06815/MRT

Innehåll

SAMMANFATTNING	3
1 INLEDNING	4
2 OBLIGATORISK PRISUPPGIFT VID TAXIRESOR	5
2.1 Inledning	5
2.2 Bakgrund.....	5
2.3 Uppdragets omfattning	6
2.4 Genomförande av uppdraget.....	6
2.4.1 Marknadsundersökningar.....	6
2.4.2 Klagomål till Transportstyrelsen	7
2.4.3 Samråd med berörda aktörer	7
2.5 Slutsats	8

Sammanfattning

Rapporten innehåller en slutredovisning av uppföljning av bestämmelsen om obligatorisk prisuppgift vid taxiresor. Transportstyrelsen konstaterar att den obligatoriska prisuppgiften vid taxiresor har haft en positiv effekt, det övervägande flertalet taxiföretag har sänkt sina högsta jämförpriser till under 500 kr. Underlaget för bedömningen är genomförda marknadsundersökningar, en genomgång av inkomna klagomål till Transportstyrelsen och samråd med berörda aktörer.

1 Inledning

Enligt regeringsuppdraget beslutat den 1 oktober 2015 ska Transportstyrelsen utreda bland annat följande vad gäller uppdragets punkt 1.

Transportstyrelsen ska i nära samråd med Polismyndigheten följa upp den nya bestämmelsen om obligatorisk prisuppgift vid taxiresor som har trätt i kraft under år 2015.

2 Obligatorisk prisuppgift vid taxiresor

2.1 Inledning

Transportstyrelsen anser inte att det behövs någon mer utredning än det vi nu redovisar om obligatorisk prisuppgift vid taxiresor. Denna rapport är därmed en slutredovisning av den delen av regeringsuppdraget.

2.2 Bakgrund

Regeringen gav den 30 maj 2013 Transportstyrelsen i uppdrag¹ att redovisa fördjupade analyser om bland annat taxiverksamheten som helhet och om huruvida pågående och planerade åtgärder kan lösa de samlade problem som förekommer och vid behov föreslå ytterligare åtgärder som lösning på kvarstående problem.

Transportstyrelsen redovisade uppdraget² den 28 februari 2014.

Transportstyrelsen föreslog bland annat ett krav om att taxiföraren ska lämna en prisuppgift före varje färd i taxitrafik om det högsta jämförpriset överstiger 500 kr.

Regeringen överlämnade prop. 2013/14:241 Tydlig prisuppgift vid taxiresor till riksdagen den 12 juni 2014. Regeringen föreslog att taxitrafik-tillståndshavare som tillämpar ett jämförpris över 500 kr vid aktuell resa ska se till att en prisuppgift lämnas för färden. Prisuppgiften ska ange ett högsta pris för färden. Uppgiften ska lämnas när färden beställs. Bevis om prisuppgiften ska lämnas till passageraren före färden och ska bevaras hos taxiföraren och tillståndshavaren. Skyldigheten ska inte gälla tillståndshavare som tillämpar fast pris.

Riksdagen beslutade den 27 november 2014 att införa nämnda proposition genom en ändring av 2 kap. 17 § taxitrafiklagen (2012:211)³.

Transportstyrelsen har utfärdat närmare föreskrifter⁴ om bland annat vilka uppgifter en prisuppgift ska innehålla.

¹ Regeringen. 2013-05-30. Uppdrag att redovisa fördjupade analyser om regelefterlevnaden inom yrkestrafiken på väg. N2013/2816/TE.

² Transportstyrelsen. 2014-02-28. Uppdrag att redovisa fördjupade analyser om regelefterlevnaden inom yrkestrafiken på väg. 3. Taxiverksamheten som helhet. Delredovisning av regeringsuppdrag N2013/2816/TE. TSV 2013-2006.

³ Lag (2014:1396) om ändring i taxitrafiklagen (2012:211).

⁴ 6 kap. 10-13 §§ föreskrifter (TSFS 2014:145) om ändring i Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2013:41) om taxitrafik.

2.3 Uppdragets omfattning

Transportstyrelsen har följt upp effekterna av att införa en bestämmelse om obligatorisk prisuppgift vid taxiresor genom marknadsundersökningar, genomgång av inkomna klagomål till myndigheten och samråd med berörda aktörer.

2.4 Genomförande av uppdraget

2.4.1 Marknadsundersökningar

Transportstyrelsen har låtit Intermetra genomföra två marknadsundersökningar⁵ under juli-augusti 2015. Den ena undersökningen syftar till att undersöka taxiresenärens attityder till prissättning och prisinformation. Undersökningen ger oss en bild av hur taxiresenärer upplever prissättningen, om de känner till att det ska finnas en prisinformation och om de kan använda prisinformationen.

Intervjuaren skulle även, för år 2015, kontrollera om aktuellt taxifordon tillämpade ett jämförpris över 500 kr. Om så var fallet skulle resenären få en fråga om han eller hon hade fått någon prisuppgift. Ingen av de intervjuade taxiresenärerna hade dock åkt med ett taxifordon som tillämpade ett jämförpris över 500 kr. Det var därför inte aktuellt att ställa några uppföljande frågor.

Den andra undersökningen ger oss en bild av vilka jämförpriser som olika taxibolag tillämpar. Undersökningarna genomfördes i Stockholm, Göteborg och Malmö/Lund. Liknande undersökningar har gjorts år 2010, 2013 och 2014.

Vi kan nu konstatera att sedan bestämmelsen om prisuppgift infördes har jämförpriserna för en taxiresa sjunkit till under 500 kronor, se tabell. Undersökningen omfattar ett 70-tal olika taxiföretag.

	Stockholm	Göteborg	Malmö
2015	306–499 kr	247–499 kr	212–485 kr
2014	299–1 499 kr	247–695 kr	212–505 kr
2013	299–2 250 kr	247–645 kr	203–504 kr

Prisspann på undersökta jämförpriser i Stockholm, Göteborg och Malmö under åren 2013-2015.

⁵ Intermetra. Prissättning och prisinformation vid taxiresor. Uppföljande undersökning, september 2015.

2.4.2 Klagomål till Transportstyrelsen

Transportstyrelsen har från den 1 januari 2010 till och med den 31 december 2015 mottagit 179 klagomål som på något sätt handlar om pris i samband med en taxiresa. Inget av de klagomål som kom in år 2015, där det var relevant för klagomålet, hade ett jämförpris överstigande 500 kr. Antal klagomål varierar mellan åren⁶.

2.4.3 Samråd med berörda aktörer

Transportstyrelsen har skickat en förfrågan⁷ till berörda aktörer för att efterhöra vilka effekter de har sett sedan bestämmelsen om prisuppgift infördes.

En tillståndshavare eller förare som inte efterlever bestämmelser om prisinformation i taxitrafik kan dömas till penningböter⁸. Polismyndigheten⁹ har uppgett att de har utfärdat totalt 70 förelägganden om ordningsbot för år 2013, 43 för år 2014 och 49 för år 2015. Eventuella förseelser mot kravet på obligatorisk prisuppgift går dock inte särskilja eftersom den ordningsbotskod som ska användas omfattar förseelser mot övriga bestämmelser om prisinformation och även förseelser mot bestämmelser om taxans uppbyggnad. Vid kontakter med Polismyndigheten¹⁰ har det dock inte framkommit något känt exempel där förseelsen gäller kravet på obligatorisk prisuppgift.

Konsumentverket¹¹ har från den 1 januari 2010 till och med den 31 december 2015 mottagit 26 klagomål som handlar om priset på en taxiresa. Detta innebär i genomsnitt 4 klagomål per år. Det är ingen större variation på antal ärenden per år. Inget av de klagomål som kom in år 2015 handlar om den nya bestämmelsen om obligatorisk prisuppgift.

Konkurrensverket¹² uppger att de inte har mottagit några klagomål när det gäller effekterna av den nya regeln från år 2015. Vidare konstaterar Konkurrensverket allmänt att utifrån de kontakter verket har med marknaden och den löpande uppföljningen av marknaden att reglerna tycks fungera som tänkt. Problemen med extrema priser mot framför allt turister tycks ha upphört. En mer exakt statistik på relevanta inkomna "klagomål" är svårt att

⁶ År 2010: 45 st. År 2011: 42 st. År 2012: 19 st. År 2013: 21 st. År 2014: 32 st. År 2015: 20 st.

⁷ Transportstyrelsen. Mejl 2016-01-15. TSV 2015-3533.

⁸ Riksåklagarens föreskrifter (1999:178) om ordningsbot för vissa brott. Bilaga 22, brott mot 8 kap. 2 § 1 st 2 och 7 kap. 3 § taxitrafikförordningen (2012:238), nr 9 Tillståndshavare eller förare brutit mot föreskrifter om taxans uppbyggnad eller prisinformation i taxitrafik.

⁹ Polismyndigheten. Mejl 2016-01-26. TSV 2015-3533. Ordningsbotskod 768 separeras på tillståndshavare (A) eller förare (B). År 2013, 768A: 45 st. och 768B: 25 st. År 2014, 768A: 31 st. och 768B: 12 st. År 2015, 768A: 32 st. och 768B: 17 st.

¹⁰ Polismyndigheten. Mejl 2016-01-19. Tjänsteanteckning från telefonsamtal med Erling Andersson. 2016-01-18. TSV 2015-3533.

¹¹ Konsumentverket. Mejl 2016-01-19. TSV 2015-3533.

¹² Konkurrensverket. Mejl 2016-01-25. TSV 2015-3533.

ge, bland annat beroende på att de ofta är en blandning av klagomål, tips eller mer allmänna förfrågningar om vissa förfaranden, upphandlingar, priser etc. De senaste åren har Konkurrensverket haft omkring 10-20 klagomål per år som rör taximarknaden. De mest förekommande ärendena har varit allmänna klagomål/förfrågningar om upphandlingar av taxitjänster och olika villkor för tillträde/kösystem till resecentra/flygplatser etc.

Enligt Svenska Taxiförbundet¹³ är de klagomål på taxipriser som kommer in till förbundet så gott som alltid kopplade till resor inom Stockholmsområdet. Någon samlad statistik finns inte. De klagomål som hanterats har främst handlat om att passagerare ansett att de blivit debiterade högre kostnad för resan än vad de hade räknat med, vilket dock inte per automatik innebär att taxiföretaget har felat på något vis. Taxiförbundet rekommenderar klaganden att de ska anmäla klagomål till Transportstyrelsen.

Stockholm Visitors Board AB¹⁴ har från den 1 januari 2010 till och med den 31 december 2015 tagit emot 97 klagomål per mejl och brev från besökare som rest med taxi i Stockholm. Alla har klagat på att de fått betala ett alltför högt pris för sin resa. Vidare uppges att klagomålen har minskat men att taxifrågan fortfarande är viktig för besöksnäringen eftersom problem kan leda till dåligt rykte för Stockholm.

Jernhusen¹⁵ har uppgett att de har ett priskrav på de taxibolag som har trafikeringstillstånd vid de centralstationer där Jernhusen har reglerade taxizoner. Det kravet består i att taxibolagen inte får ta ut mer än 10 procent över det s.k. marknadspriset inom taxizonen. Jämförpriset ligger betydligt under 500 kr i de olika städerna. Den nya bestämmelsen har därför inte varit aktuell ur Jernhusens synvinkel.

2.5 Slutsats

Mot bakgrund av genomförda marknadsundersökningar, genomgång av inkomna klagomål till Transportstyrelsen och samråd med berörda aktörer konstaterar Transportstyrelsen att bestämmelsen om obligatorisk prisuppgift vid taxiresor har haft en positiv effekt. Effekten består i att det övervägande flertalet taxiföretag har sänkt sina högsta jämförpriser till under 500 kr. Syftet med att införa en bestämmelse om obligatorisk prisuppgift vid taxiresor var att åstadkomma en tydligare prisinformation till kunder för att undvika att de ovetandes hamnar i en sådan situation att de upplever priset som oskäligt högt. Den första delen i syftet, om en tydligare prisinformation, har inte aktualiserats eftersom priserna har sänkts. Huvudsyftet, att

¹³ Svenska Taxiförbundet. Mejl 2016-01-21. TSV 2015-3533.

¹⁴ Stockholm Visitors Board AB. Mejl 2016-01-22. TSV 2015-3533.

År 2010: 7 st. År 2011: 11 st. År 2012: 27 st. År 2013: 19 st. År 2014: 20 st. År 2015: 13 st.

¹⁵ Jernhusen. Mejl 2016-01-15. TSV 2015-3533.

undvika att kunder hamnar i en sådan situation att de upplever priset som oskäligt högt, har uppnåtts.